

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA DUPĂ ÎNĂLTAREA SFINTEI CRUCI

(Luarea crucii și urmarea lui Hristos)

† SF. IER. DIONISIE, EPISCOPUL
CETĂȚII ALBE-ISMAIL;
SF. MC. SOFIA (ÎNTELEPCIUNEA)
ȘI FIICELE EI: PISTIS (CREDINȚA),
ELPIS (NĂDEJDEA) ȘI AGAPI
(DRAGOSTEA)

Ce cruci avem noi?

Dar ce înseamnă a-ți lua crucea – întrucât Domnul spune că fiecare dintre noi este dator să își ia crucea? Ce cruci avem noi? Crucile sunt felurite, căci pentru fiecare Dumnezeu a pregătit o cruce aparte. Este foarte important să înțelegem care este crucea noastră. Este foarte important să luăm anume crucea pusă înaintea noastră de Dumnezeu. Este foarte primejdios să ne facem singuri cruci, lucru care nu se întâmplă rar.

Ce cruci sunt pregătite pentru cei mai mulți dintre noi? Crucii simple – nu dintr-acelea pe care le-au dus mucenicii, nu dintr-acelea pe care până la sfârșitul vieții le-au purtat nevoitorii din pustie.

Viața noastră – viața tuturor oamenilor – este amar, întristare și pătimire și toate aceste amaruri, întristări și pătimiri ale vieții noastre lumești, sociale și familiale, alcătuiesc crucea noastră.

Oare puține suferințe pricinuiesc căsnicia nereușită, alegerea neinspirată a profesiei, bolile grave, înjosierea, confiscarea averii, clevetirile care ne urmăresc? Tot răul pe care ni-l fac oamenii, gelozia conjugală – oare nu sunt acestea crucea noastră? Toți oamenii poartă și sunt datori să poarte asemenea pătimiri, chiar dacă nu ar vrea deloc. ❖

Sfântul Ierarh Luca al Crimeei

LUAREA CRUCII ȘI URMAREA LUI HRISTOS

În această Duminică,
Mântuitorul
Iisus Hristos
ne invită
să-L urmăm
și ne arată și calea
și etapele.
Respectându-ne
libertatea, Domnul,
care ne-a creat liberi,
după chipul Său,
ne invită
să-L urmăm.

Care sunt etapele acestei urmări?

Cel care vrea să fie desăvârșit, aceasta este prima etapă. Domnul face apel la libertatea noastră de a răspunde la chemarea Lui. Numai cine vrea să-L urmeze poate urca pe treapta a doua, adică omul trebuie să se lepede de sine, de egoismul său, de păcatele sale, de viața și de prietenii săi, de patimi și porniri egoiste. Doar acela poate să-L urmeze pe Hristos care s-a lepădat de răul care l-a stăpânit, de egoismul său interior, de păcatul care l-a făcut să fie posesiv, de apucăturile omului vechi care a nesocotit frumosul, libertatea, demnitatea și care și-a nesocotit viața, timpul, vocația.

Numai cel care se leapădă de sine poate urca pe a treia treaptă, adică să-și ia crucea. Aici nu se referă la cruce ca obiect de podoabă din lemn, aur sau argint, ci se referă la crucea spirituală, adică la cruce ca suferință, cum este cazul bolnavilor de boli aproape incurabili sau asumarea unei cruci a unei familii în care se nesocotesc normele unei bune conviețuirii. Sau urmarea unei cruci a unei vocații monahale, a unui călugăr care, prin smerenie și ascultare, pentru dobândirea împărăției lui Dumnezeu își asumă toată suferința și dorește din tot sufletul să atingă desăvârșirea. De aceea, face totul ca să urce pe treapta a patra, adică să-L urmeze pe Hristos, să fie acolo

unde îl cheamă Hristos, pregătindu-se temeinic pentru dobândirea împărăției lui Dumnezeu într-o lume în care puțini sunt cei care își mai asumă crucea.

Creștinul adevărat caută să-și salveze sufletul său, căci ne spune Mântuitorul: „Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul?” (Marcu 8, 36)

În aceste două Duminici, Biserica ne arată cât de importantă este Crucea și Învierea și ne arată Hristos cât de important este să ne asumăm crucea ca să dobândim împărăția lui Dumnezeu, fără de care viața noastră nu are nici un sens. Se pune întrebarea câți mai ascultă în aceste zile cuvântul Mântuitorului, câți se mai leapădă de sine, câți își iau crucea și câți Îl urmează cu gândul sincer de a dobândi împărăția lui Dumnezeu.

Vremurile sunt așa cum sunt, dar cuvântul lui Dumnezeu este viu și lucrător. Niciodată nu se întoarce fără rod. De aceea, rugăm pe Dumnezeu ca urechile noastre să audă glasul Evangheliei Sale și să răspundem chemării Sale din tot sufletul nostru. Să abandonăm lucrurile mărunte care ne consumă timpul și viața și să alegem valorile netrecătoare, ținând cont de faptul că sufletele noastre sunt veșnice. Amin! ❖

Părintele Dinu

SFÂNTUL DIONISIE ERHAN, EPISCOPUL CETĂȚII ALBE-ISMAIL

Trupul Episcopului Dionisie Erhan a fost găsit în timpul unor lucrări de consolidare efectuate la Mănăstirea Suruceni, în data de 10 iulie 2018, iar demersurile pentru canonizarea Episcopului Dionisie Erhan au aparținut Episcopiei Basarabiei de Sud, fosta Episcopie de Cetatea Albă-Ismail. Din 26 mai 2018, pe scaunul episcopal al Basarabiei de Sud stă PS Veniamin Goreanu. Așadar, la puțin timp după întronizarea sa au fost descoperite moaștele unui mare înaintaș al său, Episcopul Dionisie Erhan, una dintre cele mai marcante personalități eclesiastice basarabene din prima jumătate a secolului trecut și unul dintre luptătorii pentru realizarea statului național unitar român.

Dimitrie Erhan, pe numele său de mirean, s-a născut la 2 noiembrie 1868 într-o familie de țărani din comuna Bardar, jud. Lăpușna. De la tatăl său, Vasile, a moștenit „dragostea de carte și slova noastră” – după cum însuși mărturisește – iar de la mama sa „întărirea în credință și obiceiurile strămoșești”.

„Încă de la 15 ani, după hotărârea tatălui meu, am fost ales de degetul lui Dumnezeu ca din opt copii, eu, mijlocașul, să fiu dat la mănăstire spre slujba lui Dumnezeu.” La data de 28 noiembrie 1883, tatăl său îl încredințează obștii mănăstirii Suruceni, din apropierea Chișinăului.

„Mănăstirea era săracă și acei care se nevoiau într-însa o duceau greu și foarte greu începătorii. Scumpul meu tată, în câteva rânduri, văzând aceasta, a vrut să mă ia din mănăstire, dar eu am rămas în hotărârea mea. Așa a vrut Dumnezeu să ridice din neamul fraților și surorilor mele pe unul care mai apoi să-i tragă pe toți după el. Și așa s-a făcut. Martori îmi sunt atâția preoți, învățători și învățătoare din rudeniile mele pe care i-am ajutat să-i văd cu carte și spre folos Neamului meu românesc.”

A parcurs toate etapele vieții monahale devenind, pe rând, rasofor în anul 1890, monah în anul 1899, primind numele Dionisie, ierodiacon în anul 1900 și ieromonah în anul 1904.

Remarcându-se printr-o viață aleasă, în anul 1908 a fost ales stareț al mănăstirii Suruceni. Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, preciza că „tânărul stareț a avut un rol important în afirmarea identității românești, în cunoașterea istoriei Bisericii din Basarabia și în realizarea idealului de unitate națională în perioada premergătoare momentului istoric de la 27 martie 1918, dar și după”.

În anul 2018 – „Anul Omagial al unității de credință și de neam” și „Anul comemorativ al Făuritorilor Marii Uniri din 1918” în Biserica Ortodoxă Română – a fost descoperit la Mănăstirea Suruceni trupul neputrezit al Episcopului Dionisie. Iar în ședința din 25 octombrie 2018 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române s-a hotărât canonizarea Episcopului Dionisie Erhan, cu zi de prăznuire 17 septembrie.

În luna mai a anului 1918 a fost ridicat la treapta de arhimandrit, iar în data de 22 iulie 1918 a fost ales ca Arhiepiscop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului și Hotinului, cu titulatura „al Ismailului”, fiind hirotont în Catedrala Mitropolitană din Iași. Sfântul Ierarh Dionisie a luptat toată viața pentru împlinirea idealului național al reîntregirii țării. Peste 80% dintre membrii Sfatului Țării îl aveau ca povățuitor și duhovnic.

În anul 1934 a fost ales Episcop al Cetății Albe și Ismailului, unde a păstorit până în anul 1940. După pactul Ribbentrop-Molotov și cedarea Basarabiei, s-a refugiat în țară, unde a păstorit credincioșii din Episcopia Argeșului, între anii 1940-1941. Ulterior s-a întors la mănăstirea sa de metanie, trecând la Domnul în data de 17 septembrie 1943, la Spitalul central din Chișinău.

Mănăstirea Suruceni este azi o mănăstire de maici amplasată în partea centrală a Republicii Moldova, în localitatea Suruceni, la aproximativ 25 de kilometri sud-vest de Chișinău. Mănăstirea a fost întemeiată în anul 1785, la îndemnul ieromonahului muntenegrean Iosif, de către boierul Casian Suruceanu, care construiește pe moșia sa un schit de călugări.

Lăcașul a fost închis în 1959, iar clopotele au fost scoase. În el a activat, în era comunistă, un spital de narcologie cu regim închis, care era păzit de miliție. Autoritățile sovietice au alungat călugării din mănăstire și au transformat biserica de vară în club, iar biserica de iarnă în spital, cu sala de operații în altar... În anul 1992 lăcașul a fost redeschis, ca mănăstire de călugărițe.

Arhimandritul Dionisie Erhan a fost unul din stareții mănăstirii. Pe piatra de

mormânt a Sf. Ierarh Dionisie de la mănăstirea Suruceni stă scris: „Episcopul Dionisie Erhan (n. 1868 - d. 1943), Vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului (1918-1932), Episcop al Ismailului (1932-1940), Episcop al Argeșului (1940-1941), Răzăș din Bardarul Lăpușnei, Luminatu-s-a singur prin învățătura cărții și fost-a cuvios călugăr din pruncie. Stareț aici (mănăstirea Suruceni) îndelungă vreme (1908-1934), Viteaz în Legea creștină Strămoșească, Neșovăielnic în dragostea de Neam. Cald sprijinitor al tinerilor spre lumina cărții. Pildă de păstor duhovnicesc - cu grai frumos, cu râvnă sfântă... până la moarte. Dormi în pace iubite părinte, frate și unchi”.

Din testamentul său, dictat de pe patul de spital la 15 septembrie 1943, cu două zile înainte de chemarea sa la Domnul, Sf. Ierarh Dionisie lasă cu limbă de moarte acest mesaj: „Tuturor binecredincioșilor creștini le las vii binecuvântări și îndemn de a fi tari în credință și a se mântui întru Hristos. Neamului meu întreg îi doresc întregirea granițelor și atingerea tuturor idealurilor, la care am aspirat noi și strămoșii noștri și pentru care noi adesea ne-am pus în primejdii mari, scăpând de la dușmani până și pe aceia ce plecau în 1918 să șteargă hotarul nedrept al Prutului. Cu limbă de moarte îndemn pe toți la unire, bărbăție și credință întru apărarea sărăciei și moșiei românești strâns uniți în jurul Tronului și Conducătorului nostru.”

În ședința din 25 octombrie 2018 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române s-a hotărât canonizarea Episcopului Dionisie Erhan, cu zi de prăznuire 17 septembrie. Iar pe 27 octombrie 2019 a avut loc la București proclamarea oficială a canonizării sale. ❖

ÎNTÂLNIREA TINERILOR ORTODOCȘI

Timișoara 2023

La cea mai mare manifestare a tinerilor creștini din România, parohia noastră și Sectorul 4 București au fost reprezentați anul acesta de două domnișoare care au deschis ochii credinței în Biserica Șerban Vodă. Mărturia lor este impresionantă pentru că vine din suflet și ne însuflețește să continuăm activitățile cu tinerii din cadrul parohiei.

În perioada 31 august – 3 septembrie 2023, am avut bucuria de a participa la un eveniment de o importanță sporită la nivel internațional, ce a avut ca scop întărirea legăturilor de prietenie între bisericile ortodoxe surori. Ediția de anul acesta a Întâlnirii Tinerilor Ortodocși la care am mers a avut loc la Timișoara, Capitala Culturală Europeană a anului 2023. Cu această ocazie, s-au adunat peste 6.000 de tineri mărturisitori ai iubirii lui Hristos, veniți de la sute de kilometri depărtare, din țară, dar și din afara ei.

După un lung drum am fost invitați să participăm la festivitatea de deschidere din Parcul Rozelor, parc ce a părut aproape neîncăpător pentru miile de suflete ce așteptau cu entuziasm începerea oficială a ITO, la care am primit binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, și a Înaltpreasfințitului Ioan, Mitropolitul Banatului.

În zilele de vineri și sâmbătă nu am avut niciun minut de pauză. Aceste zile au fost marcate de conferințe pe diverse teme, cum ar fi: Identitatea poporului român, Prietenie, Traficul de persoane și

Drogurile. La aceste prelegeri au fost aduși invitați de seamă, atât preoți, cât și profesori, medici, sau autorități, iar prelegerile domniilor lor, uneori mai dificile, alteori mai accesibile, ajungeau direct la inimă, făcându-te să te gândești ce șansă uriașă este să te afli acolo.

În noaptea de vineri spre sâmbătă, Catedrala Mitropolitană a fost plină până la refuz la slujba de Priveghere care a început la ora 22:00 și care a durat până în jurul orei 4:00. Din cauza căldurii din interior, simțind nevoia de o gură de aer, am decis să ieșim pentru scurt timp afară, unde mare ne-a fost mirarea să vedem treptele pline de tineri care, nemaivând loc în interiorul bisericii, au rămas să asculte slujba de afară. Văzând această imagine, este imposibil să nu te copleșească un sentiment de sinceră bucurie și unitate întru totul. Tabloul miilor de tineri care, într-o vineri noapte, au ales să se roage într-un singur glas, ne-a făcut să privim cu o mai mare încredere spre viitor. Același lucru s-a repetat și duminică dimineață, în cadrul Sfintei Liturghii.

Sâmbătă am participat la impresionanta Procesiune a Prieteniei. Rândurile de

tineri, care s-au întins pe câțiva kilometri, au traversat cele mai importante bulevarde ale Timișoarei, făcând ultima oprire în Piața Operei, în locul în care, în urmă cu aproape 34 de ani, a început lupta cu sistemul comunist. Deși întregul marș a fost unul extrem de impunător, se pare că acest lucru nu l-a făcut să fie și suficient de „vizibil”. În afară de câteva publicații cu specific bisericesc, nici măcar un cuvânt nu a apărut în presă despre vreunul dintre evenimentele desfășurate în cadrul ITO în aceste zile. Cunoaștem cu toții cât de masiv sunt prezentate pe canalele de știri diferitele evenimente din țară care strâng generațiile tinere în centrul lor: festivaluri muzicale, parade, adunări de tot felul, dar se pare că noi, cei 6.000 de tineri, însoțiți de preoți și voluntari locali, nu am fost suficient de „interesanti” pentru a ne fi promovate valorile și credința.

Ultima seară s-a încheiat cu cântece, dansuri populare și multă voie bună. Am cântat împreună pe acorduri de chitară și fluiet, ne-am strâns în hore, am învățat pași noi de dans și ne-am asigurat că nimeni nu pleacă înapoi acasă fără amintiri de pus la suflet. Am descoperit

oameni minunați, am format prietenii, am învățat unii de la ceilalți și, poate cel mai important, am înțeles că există încă mulți tineri care nu se rușinează de credința Ortodoxă și sunt pregătiți să Îl mărturisească pe Hristos în orice context al vieții lor. Întâlnirea Tinerilor

Ortodoxi a constituit un prilej de îmbogățire intelectuală și duhovnicescă, fiind unul dintre puținele evenimente de o asemenea amploare capabil să trezească în sufletul tinerilor sentimentul profund că aparțin unui mare colectiv de oameni care le împărtășesc ideile,

credințele și idealurile. Sperăm ca și pe viitor să mai auzim de asemenea întâlniri la care să poată participa cât mai mulți tineri cu sufletele frumoase, ca cei pe care i-am cunoscut în acest an. **(Foto și text: Ioana Stanciu și Gabriela-Cristina Roșianu) ❀**

SFÂNTUL MUCENIC TEODOSIE DE LA MĂNĂSTIREA BRAZI, MITROPOLITUL MOLDOVEI

Sfântul Mucenic Teodosie s-a născut în prima jumătate a secolului al XVII-lea în apropierea Mănăstirii Brazi din părinți răzeși urmași de la Sfântul Voievod Ștefan cel Mare. Părinții săi l-au dus la slujbele care se oficiau aici. La vârsta de 18 ani el a intrat ca frate la această mănăstire, iar metania de călugăr a primit-o la Mănăstirea Bogdana (azi în județul Bacău).

Evlavios, cu o inteligență deosebită, cunoscând bine Sfânta Scriptură și Scrierile Sfinților Părinți, este ales Episcop în anul 1669 la Rădăuți, iar în 1671 la Roman. S-a îngrijit de mănăstirile și de săracii eparhiilor. În 1674 este ales, fără voia lui, Mitropolit al Moldovei, pe scaunul devenit vacant prin plecarea mitropolitului Dosoftei în Polonia.

Pentru că domnul Moldovei Dumitrașcu Cantacuzino pusese bir mare asupra moldovenilor, dar și al mănăstirilor, Mitropolitul Teodosie îndrăznește să-l întrebe: „Ce sunt acestea Măria Ta, au semeni lui Antihrist?”. Și domnul, mâniindu-se, îl scoate din scaun cu necinste și-l închide, zice cronicarul Ion Neculce. Domnitorul îl pune sub pază la Măn. „Sf. Sava” din Iași.

După un an a fost eliberat de Mitropolitul Dosoftei și s-a retras la Măn. Brazi. Aici ridică o biserică cu hramul Sf. Gheorghe, unde rânduiește slujbe monahale de zi și de noapte. În anul 1688 a fost răpit de apropiați ai domnitorului și dus în Țara Românească, întemnițat și chinuit timp de 10 săptămâni din cauza unor acuzații false.

În anul 1691 Mitropolitul Teodosie face o Diată în care scrie că a ridicat mai multe locașuri pe care le știe Dumnezeu și lasă toate donațiile primite ucenicului său, Diaconul Laurențiu, ca să mai facă două mănăstiri. Dar în anul 1694 o hoardă de tătari intră în Măn. Brazi, îl chinuie cumplit pe Sf. Teodosie ca să le dea odoarele și banii, și, neprimind nimic, îi taie capul. Era după „Ziua Crucii”. Va fi înmormântat în Biserica Sf. Gheorghe.

În anul 1842 osemintele sale vor fi dezgropate de Ieroschimonahul Dimitrie, starețul Măn. Brazi, și reînhumate în Peștera de jos, ridicată de primii pustnici ai Măn. Brazi, Teofilact și Sava. Atunci se afla acolo și Cuv. Antipa de la

Calapodești, care va mărturisi: „M-am învrednicit a vedea aceste moaște, eu le-am atins și erau bine mirositoare”.

Viața Sf. Teodosie, râvna lui pentru ridicarea de sfinte lăcașuri, smerenia sa, dragostea pentru buna rânduială a obștilor monahale, grija părintească față de păstoriții săi, răbdarea tuturor suferințelor și prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum și lucrarea lui încununată de jertfă martirică, au făcut ca să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptmăritorii creștini.

Meditații la matematică

A început școala. Elevii s-au întors cuminiți în bănci. Profesorii au început să-și predea materia, după cerințe și specific, trecând și printr-o minimă recapitulare. Un an școlar nou vine cu provocările sale. Profesori noi sau unele materii sunt noi, aglomerând orarul. Numărul orelor de curs crește, materia devine din ce în ce mai complexă. Pe unii dintre elevi îi așteaptă la sfârșitul anului examene, de evaluare națională sau de bacalaureat. Pentru toți cei implicați în procesul formativ, elevi și părinți, pe de o parte, și profesori, pe de altă parte, este destul de greu să înțeleagă materia și să-și însușească cunoștințele temeinice.

De aceea, Parohia Șerban Vodă a organizat vreme de mai bine de 10 ani, în cadrul Centrului Parohial pentru copii și tineret, meditații la diverse materii și cerc

Sfântul Teodosie de la Brazi a fost în mod solemn proclamat sfânt la data de 5 octombrie 2003. Pomenirea sa a fost stabilită pentru ziua de 22 septembrie. ❀

de pictură. Din păcate, odată cu începerea pandemiei, acestea nu s-au mai ținut.

Din acest an însă, sperăm ca profesorii voluntari să vină către noi, oferind elevilor din parohie sprijinul de care au nevoie. Mulți dintre ei nu-și pot permite meditații individuale.

Din acest motiv, domnișoara Ioana Stanciu, profesor de matematică, s-a gândit să le ofere ajutorul său elevilor din clasa a VIII-a. O dată pe săptămână va fi organizată, după-amiaza, o ședință de meditații. Programul va fi stabilit atunci când se va forma un grup cu care se va putea începe aceste ore pregătitoare.

Așteptăm și alți profesori doritori să dea din timpul lor liber și din știința lor de carte noilor generații, sperând că școala din pridvorul bisericii Șerban Vodă va reînvia. ❀

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 17-24 SEPTEMBRIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 17.09	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (Luarea crucii și urmarea lui Hristos) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 20.09	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 22.09	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie
Sâmbătă 23.09	De la 22 ³⁰ De la 08 ⁰⁰	Slujbă de priveghere de toată noaptea Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 24.09	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 18-a după Rusalii (Pescuirea minunată) Utrenia, Sfânta Liturghie